

Memo

Opdrachtgever: EG Retail

projectnummer: 119.17.50.00.00

Aan: Gemeente Harlingen
Van: BügelHajema Adviseurs
Onderwerp: Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling Tankstation Harlingen
Datum: 15-07-2022

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

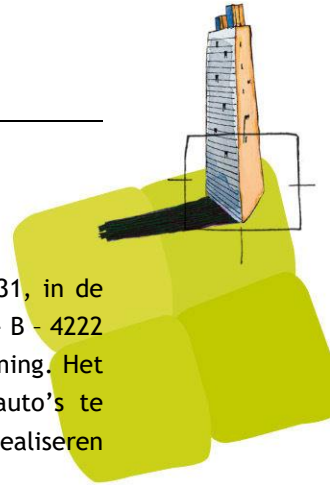
Voorliggende aanmeldnotitie is opgesteld voor een perceel, nabij de provinciale weg N31, in de gemeente Harlingen. Het perceel aan de Oude Trekweg (kadastraal aangeduid als HLG02 - B - 4222 respectievelijk HLG02 - B - 4223) is nu niet in gebruik maar kent een gemengde bestemming. Het plan is om een tankstation, horecagelegenheden en een wasfaciliteit voor personenauto's te realiseren. Het tankstation zal conventionele brandstoffen (zonder lpg) verkopen. Het realiseren van deze activiteiten vereist echter wel de nodige ingrepen nodig.

Om het voornemen te kunnen realiseren wordt een bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan biedt de juridische-planologische regeling voor dit plan.

De activiteiten die planologisch gezien mogelijk worden gemaakt vallen onder onderdeel D 11.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D 11.2 betreft: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'.

De drempelwaarde van de betreffende categorie wordt niet overschreden (in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van honderd hectare of meer [of] een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer). Dit betekent dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling zal blijken of niet alsnog een m.e.r.-procedure op grond van het Besluit m.e.r. moet worden doorlopen. In het navolgende is de vormvrije m.e.r.-beoordeling behandeld.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) is gewijzigd. De wijziging is het gevolg van de implementatie van Richtlijn 2014/52/EU die ziet op het wijzigen van Richtlijn 2011/92/EU. Dit is de richtlijn die ziet op projecten (kolom 4). De wijzigingsrichtlijn is voor het overgrote deel geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Het gewijzigde Besluit m.e.r. is (op één onderdeel na) in werking getreden op 7 juli 2017, maar geldt vanaf 16 mei 2017 voor alle lopende vergunningaanvragen en bestemmingsplannen waarover nog geen besluit is genomen. Eén van de belangrijkste gevolgen van de wijziging van het Besluit m.e.r. is dat een vormvrije m.e.r.-

beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie. Dit is geregeld in artikel 2, vijfde lid, van het Besluit m.e.r.

De voorliggende aanmeldnotitie beschrijft de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu en geeft een conclusie omtrent de noodzaak tot een m.e.r.-procedure. Aan de hand van deze informatie kan het bevoegd gezag een beslissing nemen of voor de voorgenomen activiteit een MER moet worden opgesteld.

1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

EG Retail is initiatiefnemer voor het plan.

Het bestemmingsplan biedt een juridische-planologische regeling voor dit project. Het bevoegd gezag is de gemeente Harlingen.

1.3 Planologische inpassing

De voorgenomen ontwikkeling maakt deel uit van het volgende ruimtelijke plan:

- bestemmingsplan ‘Harlingen - Perseverantiaterrein’, vastgesteld op 30 september 2015.

Het plangebied heeft op basis van het bestemmingsplan ‘Harlingen - Perseverantiaterrein’ een gemengde bestemming. Deze bestemming laat ter plaatse maatschappelijk voorzieningen, (dienstverlenende) bedrijven en bijgebouwen bij een bedrijfswoning toe. Omdat het project echter onder andere voorziet in horecagelegenheden, hetgeen niet past binnen de functieomschrijving van het gebied, moet worden afgeweken van het bestemmingsplan ‘Harlingen - Perseverantiaterrein’.

Het voornemen past wat betreft gebruik en bouwmogelijkheden niet binnen de geldende regeling.

1.4 Procedurele aspecten

Voor de m.e.r.-beoordelingsprocedure gelden de volgende stappen:

1. Het bevoegd gezag beoordeelt of voor de activiteit een milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Hierop moet binnen zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft verstrekt, worden beslist door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is in dit geval de gemeente Harlingen.
2. Van deze beslissing wordt binnen dezelfde termijn mededeling gedaan bij de aanvrager. De beslissing die wordt genomen, moet worden gebaseerd op de informatie die is verstrekt in de aanmeldnotitie.
3. Daarnaast houdt het bevoegd gezag bij de beslissing rekening met de relevante criteria van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn en andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu. Dit moet ook terugkomen in de motivering van de beslissing (zie artikel 7.17, derde en vierde lid, van de Wet milieubeheer).
4. Ten slotte wordt het beoordelingsbesluit door de initiatiefnemer toegevoegd aan het bestemmingsplan.

1.5 Inhoudsvereisten aanmeldnotitie

Doel van een aanmeldnotitie ten behoeve van de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is om op objectieve wijze informatie over mogelijk relevante milieugevolgen van de voorgenomen activiteit te verzamelen. Met deze informatie kan het bevoegd gezag een oordeel geven over de noodzaak van het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Een m.e.r.-beoordeling betekent dat er géén MER wordt opgesteld, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Het uitgangspunt is dus: 'Nee, tenzij...'. De 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van bijlage III van de Europese Richtlijn Milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). Bijlage III noemt drie hoofdthema's:

1. de kenmerken van de activiteit (waaronder omvang, verontreiniging, hinder en risico van ongevallen);
2. de plaats van de activiteit (in relatie tot de kwetsbaarheid van het milieu);
3. de kenmerken van het potentiële effect (waaronder het bereik, de orde van grootte en waarschijnlijkheid van het effect).

2. Kenmerken van het project

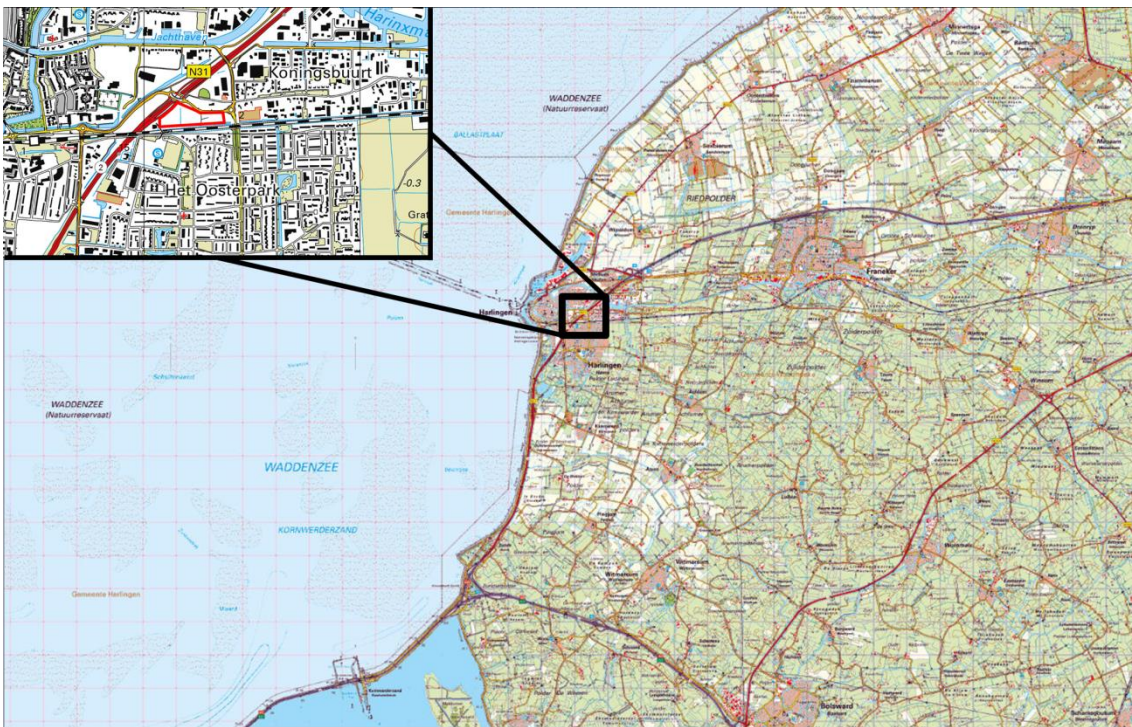
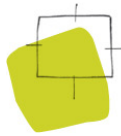
In overeenstemming met bijlage III van de EU-richtlijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project;
- eventuele cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Omvang van het project

Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer twee hectare. Het plangebied ligt in de gemeente Harlingen, oostelijk van de provinciale weg N31.

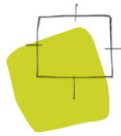
Op de afbeeldingen op de volgende pagina is de ligging is de locatie weergegeven.

Afbeelding 1. Locatie van het plangebied met rood omlijnd (bron: Topotijdreis.nl).

Afbeelding 2. Luchtfoto met rood omlijnd het plangebied (bron: Google Maps.nl)

Het voornemen is om een tankstation, horecagelegenheden en een wasfaciliteit voor personenauto's te bouwen. Daarbij worden ook de benodigde parkeerplaatsen en wegen aangelegd.

Cumulatie

De vraag of er sprake is van cumulatie met andere projecten, is afhankelijk van de omvang van het effectgebied. Het effectgebied kan, afhankelijk van het te onderzoeken milieuthema, een andere zijn dan het plangebied. Het effectgebied is namelijk het gebied waar mogelijk effecten kunnen optreden als gevolg van de activiteiten om een tankstation, horecagelegenheden en wasfaciliteiten mogelijk te maken. De omvang van het effectgebied wordt bepaald door de reikwijdte van de milieueffecten en is dus afhankelijk van het specifieke milieuthema. De omvang van het effectgebied wordt daarom per milieuthema bepaald.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Er is geen sprake van gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Eventueel wordt zand van elders aangevoerd ten behoeve van zeer lokale grondverbetering.

Overige aspecten

Binnen de inrichting is geen sprake van productie van afvalstoffen. Wel kan sprake zijn van hinder. De hinder waarvan sprake kan zijn betreft bijvoorbeeld geluid vanwege een toename van verkeersbewegingen. Ook kan er sprake zijn van hinder in de vorm van verstoring van natuurwaarden. Daarnaast kan het risico van ongevallen, genoemd onder het laatste aandachtsstreepje, toenemen door de activiteiten en opslag binnen de inrichting.

Deze aspecten komen kort aan de orde bij Kenmerken van de potentiële effecten.

3. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de gevoelige gebieden, in dit geval Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natura 2000 en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Zoals hiervoor aangegeven is op het plangebied de bestemming 'Gemengd' van toepassing. De gronden zijn op dit moment echter niet in gebruik maar wel bouwrijp. In het verleden (voor de verlegging van de Oude Trekweg) waren de gronden bedrijfsmatig in gebruik.

Van het gebruiken van natuurlijke hulpbronnen is in dit geval geen sprake. De nieuwe inrichting van het gebied heeft geen effect op natuurlijke hulpbronnen, zoals mineralen, ertsen, fossiele brandstoffen.

Wat betreft het genoemde onder het derde aandachtsstreepje ligt het projectgebied niet in het NNN (Natuurnetwerk Nederland) of een Natura 2000-gebied. Wel in de nabijheid van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbij gelegen natuurgebied (Waddenzee) ligt op ongeveer een kilometer van het plangebied. Uit de uitgevoerde Aerius-berekening volgt dat de uitstoot van stikstof de grenswaarde niet overschrijdt.

Het plangebied is verder gelegen de bebouwde kom van de gemeente. Er is geen sprake van een landschap met historisch of cultureel belang. Ook zijn er geen archeologische waarden aanwezig in het plangebied. Hier wordt nader op ingegaan bij Kenmerken van de potentiële effecten.

4. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële effecten van het project wordt voor zover relevant gekeken naar:

- het bereik van het effect;
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
- de autonome ontwikkelingen.

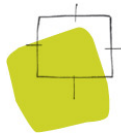
De mogelijke milieueffecten worden indien aan de orde aan de hand van de verschillende relevante thema's beschreven. Voor de voorliggende m.e.r.-beoordeling zijn autonome ontwikkelingen niet bekend. De referentiesituatie is dan ook overeenkomstig de bestaande situatie.

Vanwege de aard van de ingreep wordt nader aandacht besteed aan de potentiële (milieu)effecten die kunnen optreden op archeologie, cultuurhistorie, bodem, ecologie, externe veiligheid, geluid, luchtkwaliteit, verkeer, bedrijven en milieuzonering en water.

1. Archeologie

Ten behoeve van de voorgenomen activiteit zal worden gegraven. Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van het gemeentelijk beleid bepaald. De gemeente volgt de provinciale Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE). Die kaart bestaat uit twee delen: de advieskaart 'Steentijd-bronstijd' en de advieskaart 'IJzertijd - Middeleeuwen'. Uit de advieskaart 'Steentijd-bronstijd' volgt dat geen onderzoek noodzakelijk is. Uit de advieskaart 'IJzertijd - Middeleeuwen' volgt dat karterend onderzoek wel nodig is als gevolg van eventuele restanten uit de Middeleeuwen.

De gronden in het plangebied zijn in het verleden al eens geroerd geweest, maar het is onduidelijk of er nog sprake is van behoudenswaardige archeologische waarden en tot welke diepte de bodem verstoord is. In het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met deze mogelijk in de grond aanwezige of te verwachten archeologische waarden door opname van een dubbelbestemming

Waarde - Archeologie. Archeologisch onderzoek is dan noodzakelijk om vast te stellen of er behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn en tot welke diepte.

2. Cultuurhistorie en landschap

Als gevolg van de voorgenomen activiteit kunnen cultuurhistorische en landschappelijke elementen en waarden worden aangetast.

Volgens de Cultuurhistorische waardenkaart Fryslan (CHK2) van de provincie Fryslân valt het gebied te typeren als kweldervlakte met in het verleden een verkavelingstype 'Blokverkaveling' met 'grootschalige regelmaat'. In de huidige situatie heeft het plangebied geen speciale waarde. Er zijn ook geen monumenten in of in de omgeving van de planlocatie aanwezig.

Concluderend hieruit kan gesteld worden dat cultuurhistorie bij deze ontwikkeling geen rol speelt en dat er geen cultuurhistorie wordt aangetast door onderhavig plan.

3. Bodem

Om de voorgestelde ontwikkeling mogelijk te maken is een bodemonderzoek uitgevoerd. Nader onderzoek in het kader van de omgevingsvergunning is noodzakelijk.

4. Ecologie

Gelet op de bouwwerkzaamheden en voorgestelde bedrijfsactiviteiten is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten.

5. Externe veiligheid

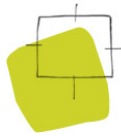
Ten behoeve van de beoordeling is het ook noodzakelijk om aandacht te besteden aan het aspect externe veiligheid. De ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een tankstation, twee horecagelegenheden en een wasfaciliteit voor personenauto's.

Risico's als gevolg van de inrichting

Omdat bij het tankstation geen lpg verkocht gaat worden, is er geen sprake van een risicovolle inrichting. Het verkopen van benzine en diesel maakt het tankstation zelf immers niet tot een Bevi-inrichting. Ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico kan dus worden gesteld dat het risico niet toeneemt als gevolg van deze ontwikkeling.

Risico's als gevolg van de omgeving

Uit de risicokaart (risicokaart.nl), waarvan hieronder een uitsnede, blijkt dat in de omgeving risicobronnen aanwezig zijn. Uit de kaart blijkt dat zich in de directe omgeving van het plangebied risicovolle inrichtingen bevinden die relevant zijn in het kader van externe veiligheid: op honderd meter aan de noordzijde bevindt zich een tankstation dat ook lpg verkoopt. Het tweede tankstation met lpg dat zich aan de noordzijde (op 250 meter) bevindt zal worden gesloopt naar aanleiding van dit onderhavige bestemmingsplan. Om die reden behoeft dat tankstation geen verdere toelichting. Voor het tankstation op honderd meter afstand geldt dat dit een Bevi-inrichting is als

gevolg van de lpg-installaties. Dat houdt in dat de afstand tussen risicovolle bedrijven en de gevoelige objecten moet voldoen aan de norm voor het plaatsgebonden risico.

De plaatsgebonden risicocontouren 10-6 per jaar (veiligheidsafstanden) moeten worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Ten aanzien van dit tankstation is dat vijftien meter. Aan die afstand wordt ruimschoots voldaan. Ten aanzien van het groepsrisico geldt dat ten tijden van het opstellen van het bestemmingsplan 'Harlingen - Perseverantierrein' door de FUMO en de brandweer advies is uitgebracht. Uit de adviezen blijkt dat er ten aanzien van het groepsrisico geen belemmeringen zijn voor dat bestemmingsplan en dat de zelfredzaamheid voldoende wordt geacht. Het groepsrisico ligt in alle gevallen onder de oriëntatiewaarde.

Behalve eventuele risicovolle inrichtingen in de omgeving, is het ook noodzakelijk om te kijken naar risico's als gevolg van transport van gevaarlijke stoffen en of stoffen in buisleidingen. Uit de risicokaart volgt ten eerste dat er in de directe nabijheid van het plangebied geen buisleidingen aanwezig zijn. Ook op grotere afstand is dat het geval: de dichtstbijzijnde buisleiding bevindt zich op bijna een kilometer afstand. Zodoende ligt de planlocatie niet in het invloedgebied van een buisleiding en vormen op die manier ook geen risico voor de planlocatie. Ten tweede moet gekeken worden naar de aanwezigheid van routes voor de transport van gevaarlijke stoffen. Daarvoor geldt dat de provinciale weg N31 relevant is. Voor deze weg geldt een plaatsgebonden risicocontour van nul meter en er is geen plasbrandaandachtsgebied aanwezig. Het groepsrisicoplafond ligt op een afstand van negen meter, gemeten vanaf het midden van de weg. Een groepsrisicoverantwoording met betrekking tot de weg is opgenomen in het bestemmingsplan.

De ontwikkelingen leidt niet tot nadelige effecten in het kader van externe veiligheid.

6. Geluid

Voor deze aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling is het ook nodig om aandacht te besteden aan het aspect geluid. Dit planvoornemen voorziet in de bouw van een tankstation, horecagelegenheden en wasfaciliteit voor personenauto's. Die activiteiten betreffen geen geluidsgevoelige bebouwing. Om die reden kan akoestisch onderzoek achterwege blijven. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet wel worden getoetst aan de Wet geluidshinder.

In de omgeving van het projectgebied bevindt zich geen geluidsgevoelige bebouwing die hinder zou kunnen ondervinden als gevolg van dit planvoornemen.

Het voornemen leidt niet tot belangrijke negatieve milieugevolgen wat betreft geluid.

7. Lucht

Binnen het plangebied wordt een tankstation, twee horecagelegenheden en een beveiligde truck-parking gerealiseerd. Die activiteiten trekken verkeer aan. Dat veroorzaakt een indirecte en een directe uitstoot van stoffen in de lucht. De indirecte uitstoot is een gevolg van de toename van het aantal verkeersbewegingen. Bij de verkeersaantrekkende werking moet gedacht worden aan voertuigen van klanten die gebruikmaken van het tankstation -en die niet op waterstof rijden- maar

ook de vrachtvoertuigen die worden gebruikt voor de bevoorrading. Deze vrachtvoertuigen voldoen echter aan de zogeheten Euro VI-norm.¹ Voor de gevolgen van de toename van de verkeersbewegingen moet men berekenen of die gevolgen 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd. Om te berekenen of een projectvoornemen onder deze grenswaarden blijft, heeft het Rijk in samenwerking met InfoMil de nibm-tool april 2017 ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een project niet in betekende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool is de toename van de stoffen NO_2 en PM_{10} bepaald.

Uit de nibm-tool blijkt dat niet zonder meer gesteld kan worden dat het tankstation met bijbehorende voorzieningen niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Om de effecten op de luchtkwaliteit te bepalen is onderzocht wat de concentraties luchtverontreinigende stoffen langs de dichtstbijzijnde weg bedroegen. Uit de NSL-monitoringstool blijkt dat in 2016 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof langs deze weg ruimschoots onder de grenswaarden lagen. De bijdrage van het plan leidt niet tot overschrijding van de grenswaarden. Daarbij wordt opgemerkt dat het extra verkeer dat gebruik zal maken van het tankstation reeds aanwezig is op het omliggende wegennetwerk.

8. Verkeer

Onderzoek is gedaan naar de ontsluiting van het tankstation, wasfaciliteit en de horecagelegenheden, waarbij gekeken is naar de verkeersafwikkeling van de ontsluiting. Op basis van de verwachte bezoekersaantallen van het verkooppunt van motorbrandstoffen, de wasstraat en de horeca en de verkeersintensiteit op de Almenumerweg zijn zowel bij de in- als bij de uitrit naar de locatie geen problemen te verwachten wat betreft de verkeersafwikkeling.

9. Water

De voorgenomen activiteit kan effecten op de waterhuishoudkundige situatie hebben. Er wordt immers verharding aangelegd. Daarom is via de Digitale Watertoets (d.d. 24 januari 2020) is het Wetterskip Fryslân van de ontwikkeling formeel op de hoogte gebracht.

Op basis van de antwoorden op de vragen en geraakte kaartlagen volgt uit deze Digitale Watertoets dat het plan geen invloed heeft op het watersysteem en de waterketen. Hierdoor kan de procedure geen waterschapsbelang worden gevolgd voor de watertoets. Wel volgt uit het wateradvies dat bij stedelijke ontwikkelingen groter dan tweehonderd vierkante meter, tien procent van de toename van oppervlakteverharding moet worden gecompenseerd door middel van het aanleggen van oppervlaktewater. In samenspraak met het waterschap zal dit worden gerealiseerd.

¹ Deze emissiestandaard geldt sinds 2015.

Ondanks dat met het Wetterskip Fryslân overlegd zal worden hoe de toename van oppervlakteverharding wordt gecompenseerd, kan wel worden gesteld dat er geen sprake is van dusdanige negatieve gevolgen voor het milieuaspect water, dat een m.e.r.-procedure noodzakelijk is.

5. Conclusie

Het project is in zekere zin onomkeerbaar, maar in vergelijking met de drempelwaarde van een stedelijk ontwikkelingsproject van een relatief geringe omvang. Wanneer er geen 'belangrijke nadelige gevolgen' zijn voor het milieu is het in overeenstemming met de wetgeving en de geldende praktijk niet nodig om een volledige m.e.r.-procedure te doorlopen.

Uit de uitgevoerde analyse blijkt dat er geen relevante effecten zijn die het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk maken. Om bovenstaande reden is het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet nodig.

5. Geraadpleegde bronnen

- bestemmingsplan 'Harlingen - Perseverantierrein', vastgesteld op 30 september 2015;
- Friese Archeologische MonumentenKaart Extra, van de provincie Fryslân;
- Cultuurhistorische kaart Fryslân, provincie Fryslân;
- Risicokaart, risicokaart.nl.